

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.141/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró kamarai jogtanácsos: felperesi képviselő) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (8. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 34.K.700.181/2022/6. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként a perbeli időszakban a alperes szolgálati hely állományában teljesített szolgálatot körzeti megbízotti beosztásban.

[2] A szolgálati panasza – amelyben a 2018. október 1. és 2021. szeptember 30. napjai közötti időszak vonatkozásában a rendvédelmi illetményalap 100 %-ának megfelelő mértékű megbízási díjat és annak késedelmi kamatát igényelte az általa ellátott, a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati (pl. szolgálati gépjárművek ügyintézése, átkísérési, előállított őrzési, meghatározott akcióban részvételi, berendelés alapján csapaterős, kézbesítési, rendezvénybiztosítási) feladatok teljesítéséért – elutasításra került.

A felperes keresete, az alperes védirata

[3] A felperes keresetében a 2018. október 1. és 2021. szeptember 30. napjai közötti időszak – összesen 36 hónap – tekintetében 1.043.550 forint megbízási díj, és annak 2020. április 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (5) bekezdésében foglaltakra, valamint a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) rendelkezéseire alapozta, állítva, hogy rendszeresen, havonta több alkalommal látott el a körzeti megbízotti beosztásába nem tartozó járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki, és egyéb szolgálati (csapaterős, átkísérési, végrehajtási, akcióban részvételi, sherif járőrszolgálati, TITÁN járőrszolgálati, gépjármű-ügyintézési, posztos (gyalogos) járőri, közterületfelügyelővel végzett járőri) feladatokat, továbbá a körzeti megbízotti működési körzetén, azaz az illetékességi területén kívüli szolgálatot. A hivatkozott szolgálati feladatok ellátásáról tételes kimutatást csatolt. Indokai szerint a KMB Szabályzat rendelkezései alapján megállapítható, hogy olyan napi szolgálatok elvégzésére kötelezték, amely feladatok nem tartoztak a munkakörébe, sőt, adott esetben tiltottak is voltak. A megbízási díj havi mértékét az illetményalap 75 %-ában határozta meg.

[4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. A felperes által csatolt kimutatásban szereplő tényleges feladatellátásokat nem, hanem a keresetet jogalapjában vitatta. Álláspontja szerint a felperes által járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki, csapaterős feladatként megjelölt tevékenység a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó közterületi alaptevékenység, amely nem minősül a kinevezésétől eltérő többletfeladatnak. A megbízási díj felperes által igényelt összegét számszakilag nem kifogásolta, annak mértékét azonban eltúlzottnak találta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 1.043.550 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, 71. § (1), (5)-(6) bekezdéseiben, a KMB Szabályzat 2., 18., 21., 22., 24., 25. pontjaiban, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) 4., 5., 7., 8., 9., 10., 22. és 23. pontjaiban, a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról szóló 3/2015 (II. 20.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) 26., 27., 31., 117., 118., 120 és 121. pontjaiban, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BM rendelet) 2. mellékletének VII. II.2. pontjában, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35. § (1) és (6) bekezdéseiben, továbbá a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásának megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet 10. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakra alapította.

[6] A Kúria következetes joggyakorlatára hivatkozással rámutatott, hogy a munkavállaló (hivatásos állományú) általános munkavégzési kötelezettségét konkrét tartalommal a munkáltató utasításai töltik ki, ez azonban csak akkor szabályszerű, ha az utasítás a munkakör kereteit nem lépi túl. A munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati jogviszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult. Ezzel összefüggésben utalt a KMB Szabályzatra, amely kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, és amelyet a munkáltató nem bővíthet korlátlanul; ezt a munkaköri leírásban rögzítettek sem annulálják. A KMB szabályzat, a Járőrszabályzat, a Fogdaszabályzat valamint a 30/2015. BM rendelet rendelkezéseinek összevetésével megállapította, hogy a körzeti megbízotti, a járőr, valamint a kíséző beosztások elkülönülő munkakört takarnak, még akkor is, ha egyes részfeladatok tekintetében átfedés tapasztalható. A KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza azt, hogy a körzeti megbízott a járőri feladatokat milyen szűkítésekkel hajthatja végre. A KMB Szabályzat 24. pontjától eltérően teljesített járőri, valamint a kísézői feladatok elvégzése a beosztástól eltérő feladatellátást jelent, amely pedig a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot alapoz meg.

[7] A megbízási díj mértékét a keresetben megjelöltek szerint szintén alaposnak, a felek által elfogadott kimutatás szerint teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[8] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

[9] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, azonban téves jogértelmezésre jutott, amikor a felperes – hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkör ellátása miatti – megbízási díjra jogosultságát állapította meg, a támadott ítélet ezért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját és (5)-(6) bekezdéseit sérti.

[10] Nem vitatta azt a megállapítást, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok elválnak egymástól, és a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, azonban továbbra is úgy vélte, hogy a felperes nem látott el a beosztásához nem tartozó többlettevékenységet. Álláspontja szerint a KMB Szabályzat V. fejezetében és 37. pontjában, továbbá a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendeletben foglaltak azt támasztják alá, hogy a felperes által végzett járőri feladat a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó olyan közterületi alaptevékenység, amely nem minősül a kinevezésétől eltérő többletfeladatnak; önmagában a járőrszolgálat ellátása megbízási díjigényt nem keletkeztet. Fenntartotta, hogy a felperes a perbeli időszakban egyik évben sem végzett harminc napot meghaladóan az eredeti beosztása mellett többletfeladatokat, így a megbízási díjra jogosultság alapfeltétele nem teljesült. A megbízási díj megállapított mértéke kapcsán előadta, hogy a felperes által végzett többletfeladatok az általa teljesített szolgálatoknak és a munkaidejének csekély részét tették ki, azok a beosztásának megfelelő bonyolultságúak voltak, azt meghaladó tudást nem tettek szükségessé. Erre, és az általánosan követett gyakorlatra figyelemmel a megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 50 %-ában tartotta elfogadhatónak. A mérték szerintiösszecszerűség vitatását konkrét jogszabály megsértésével nem indokolta.

[11] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[12] Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált, és amellyel kapcsolatban nem fejtette ki eltérő jogi álláspontját. A Kúria Kf.VII.40.556/2021/4., valamint Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntéseire hivatkozással rámutatott, hogy a tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert. Kiemelte, hogy a közterületi szolgálat nem feleltethető meg a járőrszolgálatnak, azzal nem feltétlenül azonos; az az alperesi jogi álláspont, hogy a körzeti megbízotti beosztás feladatai magukban foglalják a – különböző típusokba sorolásuk okán nem is egységes – járőri beosztás valamennyi feladatát, tarthatatlan. Következetes a bírói gyakorlat abban is, hogy a munkáltató csak adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat; az általa elvégzett járőri, valamint egyéb feladatok nem eseti jellegűek, hanem rendszeresek voltak. Az egységes bírói gyakorlat szerint a harminc napos időhatárt az eltérő feladat ellátásának szükséges időtartama alapján kell vizsgálni; jelen esetben a peresített időszak nagysága és az eltérő tartalmú szolgálatteljesítési napok száma is meghaladta a harminc napot. A bírói gyakorlat a megbízási díj 75 %-os mértékét a körzeti megbízottak által ellátott egyéb feladatok esetében általánosan, következetesen elfogadja. Tekintettel arra, hogy lényegében több különböző beosztás feladatait látta el, mely feladatok a szolgálatteljesítési ideje jelentős részét tették ki, az

elsőfokú bíróság által jogszerű indokolás mellett megítélt, a törvényes középértéket sem elérő havi megbízási díjmérték semmiképpen nem tekinthető eltúlzottnak.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[13] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[14] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[15] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére, és a megbízási díj mértékét, összegét is helyesen állapította meg. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[16] Az alperes jogalapjában és az illetményalap 75 %-os mértéke alapulvételével megállapított megbízási díj összecszerűségében is vitatta az elsőfokú ítéletet. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, valamint (5)-(6) bekezdéseinek elsőfokú bíróság általi megsértésére hivatkozással azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezések téves értelmezésével állapította meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát.

[17] A Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy a perben nem volt vitatott az a feladatkimutatás, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a megbízási díjat a felperes részére megállapította; a vita tárgyát azt képezte, hogy az ebben megjelölt feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében a felperes jogosulttá vált-e megbízási díjra.

[18] Az alperes alaptalanul érvelt azzal, hogy az egyes beosztásokhoz tartozó feladatok normatív szabályozásának, valamint a közvetlen vezető munkaköri leírásban rögzített feladatokon túli, eseti jellegű feladatok elvégzésére való utasítási jogának a munkaköri leírásban történt rögzítésére figyelemmel a járőri, valamint az egyéb, a keresetlevélben megjelölt feladatok végrehajtásával a felperes nem a beosztásától eltérő tevékenységet látott el, ami nem minősül többletfeladatnak. Ahogyan azt a törvényszék ítéletében a töretlen kúriai gyakorlatra hivatkozással helyesen hangsúlyozta, a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes

beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg.

[19] Az elsőfokú bíróság – az ítéletének [81]-[82] bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel – okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által megjelölt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján elvégzett feladatai nem tartoztak a kinevezése szerinti körzeti megbízotti beosztásához. A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[20] Alaptalanul utalt az alperes arra is, hogy a felperes csak önmagában a járőrszolgálat ellátására hivatkozott, mely járőrszolgálati, valamint egyéb szolgálati feladatok teljesítésével a munkakörébe tartozó és többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által a perrel érintett időszakban a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett – a feladatkimutatásban tételesen megjelölt, nem kizárólag járőrszolgálatként nevesített – feladatok nem a kinevezése szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[21] A másodfokú bíróság kiemelten utal arra, hogy a hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében a kiforrott ítélkezési gyakorlat szerint a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a szolgálati beosztáson kívüli tevékenység bír jelentőséggel. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott, a hivatásos állomány tagjának a szolgálatteljesítése során a munkaköri leírásban rögzített és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztáshoz tartozó, illetve a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, a beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátása azonban többletszolgálatnak minősül, amelynek elvégzéséért – amennyiben az az adott szolgálati beosztáshoz nem tartozó rendszeresen elvégzett további tevékenység – a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., BH2018. 259., Mfv.I.10.751/2016/4. számú határozatok). A munkáltató utasítási joga az alperesi állásponttal szemben nem korlátlan, ezért csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely annak keretei közé tartozik. Egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós ellátása – nem tekinthető az adott munkakör részének (Kfv.VII.37.193/2020/8., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VIII.39.804/2021/4. számú kúriai határozatok).

[22] A fenti alapvetésnek megfelelően az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták.

[23] A felek által elfogadott kimutatás alapján – a fellebbezésben foglaltakkal szemben – aggálytalanul megállapítható a Hszt. 71. § (6) bekezdése szerinti harminc napot meghaladó megbízás megvalósulása. A felperes helytállóan utalt arra, hogy a harminc napos időhatár a töretlen ítélkezési gyakorlat alapján az eltérő feladat ellátásának szükséges időtartama alapján vizsgálható. E körben annak van jelentősége, hogy a perrel érintett teljes időszak és azon belül összességében az eltérő tartalmú szolgáltatelljesítési napok száma a harminc napot meghaladja, amely feltétel az esetében megvalósult. Ezzel összefüggésben az alperes a jogszabálysértés megjelölésén és a jogosultság általános jellegű vitatásán túlmenően nem fejtette ki részletes álláspontját, az általánosság szintjén maradt kifogása nem volt alkalmas az elsőfokú ítélet jogszerűségének megdöntésére.

[24] Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának és (5)-(6) bekezdéseinek sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása – az alperes álláspontjával szemben – az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[25] Az alperes nem állapította meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Az alperes fellebbezésében a mérlegeléssel megállapított százalékos mérték eltúlzottságára hivatkozott, azonban ezzel összefüggő eljárásjogi szabálysértést nem jelölt meg, ugyanígy az általánosan követett gyakorlat mibenlétét sem támasztotta alá, kúriai eseti döntésre nem utalt. A másodfokú bíróság ezért megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összegszerűségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják, amelynek hiányában e körben az ítéltábla az ítélet felülvizsgálatának korlátaira tekintettel, a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja alapján nem vizsgálódhatott (Kf.VII.39.549/2021/4. számú kúriai döntés).

[26] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[27] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2) és (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[28] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[29] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. november 9.

dr. Antal Regina s.k.
s.k.

dr. Rác Krisztina s.k.

dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró